

İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA
FAALİYETLERİNDE TÜRKİYE ÖRNEĞİ:

FIRAT KALKANI VE ZEYTİN DALI HAREKÂT BÖLGELERİ

Cenker Korhan DEMİR
Murat Ertuğrul PALA

TÜRKİYE

Fırat Nehri

Azez

Afrin

Tel Rifat

El Bab

Menbiç

İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA FAALİYETLERİNDE TÜRKİYE ÖRNEĞİ:

FIRAT KALKANI VE ZEYTİN DALI HAREKÂT BÖLGELERİ

(Araştırma Projesi)

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisine aittir ve bütün hakları saklıdır.

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden izin alınmadan kitabın bir kısmı ya da tümü mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt veya başka şekillerde çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz.

Bu kitapta yer alan görüş ve düşünceler hiçbir şekilde Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinin resmi görüşü değildir. Bu görüş ve düşünceler ile ilgili her türlü sorumluluk tamamen kitabın yazarına aittir.

İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA
FAALİYETLERİNDE TÜRKİYE ÖRNEĞİ:
**FIRAT KALKANI VE ZEYTİN DALI
HAREKÂT BÖLGELERİ**

Yazar

Doç.Dr. J.Alb. Cenker Korhan DEMİR

J.Bnb. Murat Ertuğrul PALA

Grafik Tasarım

Uzm.De.Me. Erhan KOCA

Kapak Tasarımı

De.Me. Özgür ÖZALP

Baskı:

Emsal Matbaa

Bahçekapı Mah. 2477 Sok. No: 6 Şaşmaz, Etimesgut/ANKARA 06170

ISBN: 978-625-7142-04-5

JSGA Yayın Numarası: 0091

Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Yayın Numarası: 0009

JSGA Eser Numarası: 011

Haziran 2020

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı

Bu rapor, daha sonraki benzeri çalışmaların yapılması kapsamında bir araştırma model önerisi ve istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinde Türk modelinin ortaya çıkarılması yolunda bir başlangıç olarak görülmelidir. Çalışmada belirtilen hususlar, sahadaki gözlemlerden ve görüşmelerden elde edilen bilginin alan yazındaki karşılığı bulunarak değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu nedenle raporda belirtilen hususlar, araştırmacıların sahadaki verilere ve analize dayanan değerlendirmeleri olup görev yaptıkları kurumların resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, Sn. İçişleri Bakanının 05 Temmuz 2018 tarihli onayı ile başlatılan “Türkiye’nin Terörizmle Mücadelede Sınır Dışı Operasyonları Araştırma Önerisi” konulu proje kapsamında yürütülen çalışmaları kapsamaktadır. Araştırmanın temel amacı, Türkiye’nin icra ettiği Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı harekât bölgelerinde askeri operasyonun tamamlanmasından sonra yürütülen istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinin incelenmesidir.

Bu amacı gerçekleştirmek üzere yerinde gözlemlerde bulunulmuş, sahadaki çeşitli grupların temsilcileriyle görüşülmüş, odak grup toplantıları ve derinlemesine mülakatlar yapılmıştır. Elde edilen veriler nitel veri analiz yöntemleriyle analiz edilmiş, diğer ülke örnekleriyle karşılaştırılmış ve ilgili literatür kapsamında değerlendirilmelerde bulunulmuştur.

Her ne kadar askeri harekâtın icrasının incelenmesi bu çalışmanın temel amaçlarından birisi olmasa da **Türkiye’nin, sınırlarının ötesinde kapsamlı bir müsterek harekât** yürütebilme yeteneğinde olduğunu gösterdiği ifade edilmelidir. Türk güvenlik kuvvetleri şehirleri de kapsayan bu faaliyetlerde yok denecek kadar az sivil kaybına yol açarak operasyonları nihayetlendirmiştir. Öyle ki, Uluslararası Af Örgütü’nün ABD’nin Suriye’de düzenlediği operasyonlarda sebep olduğu ölümleri ‘kabul edilemez’ olarak raporlarken Türkiye’nin faaliyetleriyle ilgili böyle bir yargıya ulaşmadığı dikkat çekmektedir.

Bunun yanında, özellikle meskûn mahalde yürütülen operasyonlarda İçişleri Bakanlığına bağlı güvenlik birimlerinin etkinliğinin harekâtın neticelenmesinde önemli rol oynadığına şahit olunmuştur. Bu durum, aynı zamanda uluslararası ortamda ‘hibrit’ olarak tanımlanan tehdit yapısına uygun kuvvet yapısının içinde jandarma tipi kuvvetlerin bulunması gerektiği önermesini de desteklemektedir. Jandarma tipi kuvvetler bünyelerinde barındırdığı askeri ve sivil kolluk özelliklerini bu tip çatışmalarda sonucu etkileyen başarı faktörleri olarak kullanabilmektedirler.

Türkiye'nin bölgede uyguladığı istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetleri; Güvenlik, Siyasi Yönetim ve Katılım, İnsani Yardım ve Sosyal Refah, Ekonomik İstikrar ve Altyapı, Adalet ve Toplumsal Uzlaşma başlıkları altında incelenmiştir. İstikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinin alt yapısını oluşturan '**güvenlik**' sektörü, Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve MİT koordinesiyle yönetilmektedir. Jandarma ve polis danışma timleri ve operasyonel unsurlarının TSK ve MİT ile koordineyle icra ettiği bu sektördeki faaliyetler neticesinde en sorunlu olarak değerlendirilen yerlerde dahi **hayatın normal akışının sürdüğü** görülmüştür.

Bu sektörün alt alanlarından biri olan **yerel kolluk kuvvetlerinin yapılandırılması** ise askerî harekâtın bitiminden hemen sonra İçişleri Bakanlığı güvenlik birimlerinin kontrolünde yürütülmeye başlanmıştır. Güvenliğin yerel unsurlarca yerine getirilerek sürekliliğini sağlamak için yerel kolluk kuvvetlerinin yeniden yapılandırılması faaliyetleri sürdürülmektedir. Bazı bölgelerde bu birimlerin tek başlarına faaliyet yürütebilecek düzeye geldikleri görülmüştür.

Ülkemizin bölgede uygulamış olduğu faaliyetlerde '**insani yardım ve sosyal refah**' konularının ön plana çıktığı görülmüştür. Diğer ülke örnekleri ile kıyaslandığında, özellikle ABD bakış açısında yoğun olarak görülen, halkın tehdit olarak tanımlanması ve güvenliğin sağlanması için kullanılan sert tedbirler ile finansal motivasyonların ana unsur olarak kullanılmasının Türk örneğinde karşılığı yoktur. Türkiye'nin kendi ülkesindeki koşulları, gücünün yettiğince ve sahadaki güvenlik koşulları elverdiğince operasyon bölgelerinde de sağlama arzusunda olduğu sahadaki uygulamalarından açıkça anlaşılmaktadır.

Hemen her çatışmadan yeni çıkan bölgede, güvenlik sorunlarının ekonomi ile karşılıklı ilişkisinin bulunduğu bilinmektedir. Yoğun silahlı çatışmaların yaşandığı bu bölgelerde de ekonomik durumun iyileştirilmesi, güvenliğin sağlanması için önemli bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda **ekonominin canlandırılması** ve bölge kaynaklarının kullanılmaya başlanmasının sürdürülebilir ve kalıcı güvenlik ile huzur ortamı için önemli olduğu değerlendirilmektedir. Güvenlik ve ekonomik durum iyileştirilmedikçe Suriyelilerin geri dönüşü istenilen boyutlara ulaşamayabilecektir.

Toplumsal uzlaşmanın sağlanması, toplumsal ve psikolojik düzeyde meydana gelen çatışma izlerinin silinmesi için; psikolog, sosyolog ve toplum bilimlerinin ilgili alanlarından uzmanların katılımıyla **toplumsal uzlaş ve bütünleşme** programları oluşturulmalıdır. Bu programlarda ayrıca, Türkiye ile maddi/ekonomik bağ oluşturulmasının ötesine geçecek sosyal ve kültürel projelere ağırlık verilmelidir. Bu tip faaliyetlerin kurumsal bakış açısıyla, kültürel birlikteliği ve ortak değerleri pekiştirecek ya da oluşturacak alanlarda geliştirilmesi güvenlik sektörünün yeniden yapılandırılmasına olumlu yönde hizmet edecektir.

Sahada görevlendirilecek personelin, görev alanı ve bunu etkileyen diğer paydaşların görev ve sorumlulukları; görev bölgesinin güvenlik, politik, coğrafi ve sosyo-kültürel yapısı; yerel kurumlar ve halka karşı yaklaşım ile kullanılacak iletişim yönteminde dikkat edilecek hususlar; edinilen tecrübeler ve Türkiye'nin bu bölgelerde bulunma sebebi gibi konularda bilgilendirme yapılarak göreve başlamasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. **Görev öncesi verilecek bu eğitimin**, farklı kurumlardan personelin tamamının katıldığı ve genel hususlar ile diğer kurumların imkân ve kabiliyetlerinin öğrenildiği birinci dönem; kurumsal görev alanlarına yönelik ilgili kurum personelin katıldığı eğitim şeklinde ikinci dönem şeklinde icra edilmesi planlanabilir. Böylelikle, personelin icra ettiği faaliyetlerin genel resim içerisindeki yerini görmesi sahada karşılaşacaklarına yönelik hazır bulunma düzeylerini artırabilecek ve karşılaştığı sorunlara ülke politikasıyla uyumlu, etkili, hızlı ve özgün çözüm üretmelerini sağlayacaktır.

Operasyon bölgelerinde yaşayan halk üzerinde ve uluslararası ortamda bilgi kirliliğinin önüne geçmek, ülkemizin faaliyetlerini duyurmak ve ihtiyaç olabilecek alanlara dikkat çekmek maksadıyla **stratejik iletişim planı** hazırlanmalıdır. Bu planlarda, sosyal medyanın gücü göz önüne alınarak, toplumun bütün kesimlerine hitap edecek medya araçların kullanılmasına dikkat edilmelidir. Stratejik iletişim planları ile icra edilen toplumsal faaliyetler birbirini tamamlayacak şekilde planlanmalı, halkın gönlünün ve aklının kazanılmasına gayret edilmelidir.

ÖSO grupları, FK ve ZD harekâtının yürütülmesi için planlanmış ve bir araya getirilmiş bir güç iken bazı bölgelerde zaman zaman yeniden inşa faaliyetlerinin aksamasına neden olmaktadır. Bu nedenle, ÖSO'nun şehirlerden çıkarak kırsallara çekilmesi, disiplin altına alınmaları ve işledikleri her türlü suçun hukuka

uygun bir biçimde cezalandırılması önem taşımaktadır. Ayrıca, bu silahlı grupların bir sonraki süreç olan **silahsızlandırma, terhis etme ve yeniden entegrasyona geçişe hazırlanmaları** için nelerin yapılabileceği üzerine planlama yapılmalıdır.

FKH ve ZDH bölgelerinde istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetleri kapsamında uygulanan Türk modelinin sahada beliren **sorunlara zamanında cevap verebilecek, karar ve inisiyatif alacak mekanizmalarla** donatılmış olması gerekmektedir. Bu kapsamda, **koordinasyon ve tek elden yönetim**, kurumların en önem verdiği konu olarak ortaya çıkmıştır. Türk modelinin sağlamalaştırılabilmesi için; ihtiyaçlara tek elden ve yetkin cevapların verildiği; hızlı sonuçlardan çok kalıcı ve altyapıya yönelik çalışmaların üretildiği; danışma mekanizmasının bütün boyutlarıyla işletildiği ve süreci sahadan yöneten bir koordinasyon makamının olmasının gerektiği mütalaa edilmektedir.

Suriye'nin siyasi geleceğinin ne olacağı henüz belirgin değildir. Bu geleceğin şekillendirilmesinde Suriyelilerden daha fazla uluslararası toplumun aktörlerine rol düşeceği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, FKH ve ZDH bölgelerindeki istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinin koordinasyon ve yönetimi ülkemizde olmak üzere, mümkün olduğu kadar **uluslararası kurum ve kuruluşların dâhil edilmesi** düşünülmelidir. Böylelikle, bölgeyle kaçınılmaz olan kurulacak karşılıklı bağımlılık ilişkisi Türkiye yönetimi ve koordinasyonu ile gerçekleştirecek ve bu durum orada kurulan yapının meşruiyetinin güçlendirilmesine katkıda bulunacaktır. Bu gayretleri güçlendirmek amacıyla Suriye'nin yeniden inşası ve gelecekte ortaya çıkacak siyasi yapısı içerisinde FKH ve ZDH bölgelerinde **desteklediğimiz yerel unsurların yer alması** sağlanmalıdır.

İstikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinde uluslararası destek alınarak yerel halka ve yönetime destek olunmalıdır. Suriye'de yürütülen faaliyetlerde her aşamada ve süreçte yerel aktörlerin rol oynaması ve liderliği ele alması gerekmektedir. Uzun ve yorucu çabaları içeren bu faaliyetlerden çabuk başarı beklenmesi gerçekçi değildir; **aşamalandırılmış, sabırlı ve yerel gerçeklerle uyumlu** bir sürecin takip edilmesi gereklidir. Ülkemizi tehdit eden şiddetin yeniden ortaya çıkma ihtimalini azaltmak ve bu tip tehditlerle mücadele edebilecek yetenekte yerel meşru otorite ve kurumların oluşturulması amacıyla yol gösterme ve **danışma** faaliyetlerinde bulunulmasına devam edilmelidir.

Sınır ötesinde terörizmle mücadele sürecinde, askeri operasyon sonrasında yeniden yapılandırma faaliyetlerinin zorunlu olduğu bu gibi durumlarda; sınır ötesi harekâtın askeri planlamasının yapıldığı safhadan itibaren operasyon sonrası kalıcı bir düzen inşası için ayrıca bir **güvenliğin yeniden inşası** planı hazırlanmalıdır. Bu planlama askeri operasyonun neticelenmesinden sonraki sürecin yönetilmesi ve koordinasyonu açısından önem taşımaktadır.

Söz konusu planlamalar yerel ihtiyaçlar göz önüne alınarak oluşturulmalı ve **risklerin yönetimi** anlayışına göre önceliklendirilmeli ve aşamalandırılarak zaman çizelgeleri oluşturulmalı, periyodik olarak izleme ve kontrollere tabi tutulmalıdır. Bunları sağlamak için de her şeyin aynı anda yapılmasından ziyade, bölgelere has özelliklerin ortaya çıkarılmasına ve muhtemel **giriş noktalarının** belirlenmesine dikkat edilmelidir.

Hâlihazırda kurulan sistem sınırlarımıza komşu bölgeler için planlanmış ve uygulamaya geçirilmiştir. Ülkemizin FKH ve ZDH bölgelerindeki faaliyetlerde benimsediği yaklaşımın, sınırlarımızdan uzak bölgelerdeki benzeri faaliyetlerde aynı etkinlikle yürütülebilmesi için tarihi tecrübeler, siyasi ve hukuki gereklilikler, yönetimin etkinliğinin sağlanması gibi faktörler ulusal ve uluslararası boyutlarıyla dikkate alınarak **Türk modelinin sağlamlaştırılması** üzerinde çalışmalar yürütülmelidir. Bu kapsamda, ülkemizin istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetleriyle ilgili kurum ve kuruluşlarının katılımıyla stratejik bakış açısı ortaya konulmalıdır. Bunun neticesinde ortaya çıkacak doktrin ve konsept çalışmaları devletin ilgili birimlerine ulaştırılarak istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinde kendilerine düşen role uygun çalışmalar yürütmeleri sağlanmalıdır. Bu çalışmalar, istikrar ve yeniden yapılandırma faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan ve konseptin öngördüğü eğitim, teşkilat ve teçhizat gibi konularda düzenlemeleri öngörebilecektir.

İstikrar ve Yeniden Yapılandırmada Türkiye Örneği

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	i
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER VE HARİTALAR LİSTESİ	xii
GRAFİKLER LİSTESİ	xiii
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ	xv
GİRİŞ	1
ARAŞTIRMA DESENİ	3
KURAMSAL VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	13
ULUSLARARASI ÖRGÜTLER BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞI KORUMA FAALİYETLERİ	27
İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA FAALİYETLERİNDE ABD TECRÜBESİ	45
İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA KAPSAMINDA FIRAT KALKANI VE ZEYTİN DALI HAREKÂTI	87
SONUÇ	151

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA DESENİ	3
1. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları.....	3
2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
3. Araştırma Soruları.....	6
4. Araştırma Süreci ve Araştırma Grubu	7
5. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	10

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE	13
1. Ayaklanmalar ve Ayaklanmalara Karşı Koyma Üzerine Düşünceler	14
1.1. Ayaklanma	14
1.2. Ayaklanmalara Karşı Koyma: Ülke Stratejileri	15
2. Çatışma Sonrası Bölgelerde Yürütülen İstikrarlı Hale Getirme Faaliyetleri	18
2.1. İstikrar ve Yeniden Yapılandırma	18
2.2. Güvenlik Sektörünün Reformu/Yeniden Yapılandırılması	19
2.3. Silahsızlandırma, Terhis Etme ve Yeniden Entegrasyon	22

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI ÖRGÜTLER BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞI KORUMA FAALİYETLERİ	27
1. Birleşmiş Milletler: Barış Programlarının Geleceği.....	28
1.1. Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Faaliyetleri	28
1.2. İstikrar ve Yeniden Yapılandırma	31
2. NATO: Kolluk İstikrar Harekâtı	34
3. İstikrar Faaliyetlerine Yeni Bir Bakış Açısı İhtiyacı.....	36

3.1. Barışı Koruma Faaliyetlerinde Geleneksel Kuvvetler	37
3.2. Jandarma Tipi Kuvvetler	40

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA

FAALİYETLERİNDE ABD TECRÜBESİ	45
1. ABD'nin İstikrar ve Yeniden Yapılandırma	
Faaliyetlerine Bakışı	46
1.1. ABD Askeri Talimnamelerine Göre Savaş Modeli ve İstikrar ..	48
1.2. ABD Barış Enstitüsü Yaklaşımı: İstikrar ve Yeniden	
Yapılandırma İçin Stratejik Çerçeve	56
2. İstikrar Operasyonları ve Yeniden Yapılandırma	
Faaliyetlerinde ABD	67
2.1. ABD'nin Ayaklanmalara Karşı Koymada Uyguladığı	
Genel Esaslar	68
2.2. ABD'nin Suriye'deki Çatışma Ortamında	
Yürüttüğü Faaliyetler	74
2.3. ABD'nin İstikrar Faaliyetlerinin Genel Değerlendirilmesi	83

BEŞİNCİ BÖLÜM

İSTİKRAR VE YENİDEN YAPILANDIRMA KAPSAMINDA

FIRAT KALKANI VE ZEYTİN DALI HAREKÂTI	87
1. Suriye'deki Çatışmalar ve Uluslararası Toplumun Yaklaşımı	89
2. Fırat Kalkanı Harekâtı ve Zeytin Dalı Harekâtı	92
2.1. Türkiye'yi Suriye Kuzeyinde Askeri Harekât	
Düzenlemeye İten Faktörler	93
2.2. Suriye Kuzeyine Düzenlenen Operasyonlar	94
3. FKH ve ZDH Bölgelerinde İstikrar ve Yeniden	
Yapılandırma Faaliyetlerinin Yönetimi	97
3.1. Temel Alanlara Göre Yeniden Yapılandırma Faaliyetleri	99
3.2. Yürütülen Faaliyetlere Yönelik Görüşler	124

4. Genel Değerlendirme	132
4.1. Olumlu Hususlar	134
4.2. Öne Çıkan Sorunlu Alanlar	136
4.3. İyileştirme Yapılabilecek Alanlara Yönelik Öneriler	139

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ	143
KAYNAKÇA	151
EKLER	163

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo-1	Araştırma Süreci Ana Faaliyetler Planı	9
Tablo-2	Görüşme Grupları ile İlgili Bilgiler.....	11
Tablo-3	Barışı Koruma Faaliyetlerinde Polis ve Asker.....	38
Tablo-4	İstikrar Sektörleri ve Ortak Görevler	55
Tablo-5	Çatışma Sonrası İstikrar ve Yeniden Yapılandırma Temel Alanları ve Alt Faaliyetler	60
Tablo-6	Faaliyet Alanlarında Yapılacak İşler ve Zamanlama Örnek Matrisi.....	65
Tablo-7	Suriye’de İstikrar Faaliyetleri Yürüten ABD’nin Birimleri	75
Tablo-8	Türkiye’nin Beraber Hareket Ettiği Milli Ordu Bileşenleri	109

ŞEKİLLER VE HARİTALAR LİSTESİ

Şekil-1	Araştırma Süreci	8
Şekil-2	Çatışma Ortamında Yürütülen Faaliyetler.....	25
Şekil-3	Yerel Kolluğun Yapılandırması/Reformu	32
Şekil-4	Barışı Koruma Operasyonlarında Kuvvet Yapısı	42
Şekil-5	ABD Kuramsal/Soyut Müşterek Savaş Modeli	50
Şekil-6	İstikrar ve Yeniden Yapılandırma Faaliyetleri Stratejik Çerçevesi	56
Şekil-7	SGG Teşkilatlanması.....	98
Şekil-8	Yerel Kolluk Gücü Teşkilat Şeması	103
Şekil-9	Suriye Geçici Hükûmeti Millî Ordu Teşkilatı	107
Harita-1	Suriye İdari Haritası	89
Harita-2	FKH ve ZDH Bölgeleri.....	95

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik-1	Görüşme Gruplarının Dağılımı.....	11
Grafik-2	FKH Bölgesinde Güvenlik Durumu.....	100
Grafik-3	Kızılay Yardım Faaliyetleri Sektörleri ve Oranları	115
Grafik-4	Temel Faaliyet Alanlarına Göre Katılımcıların Görüşleri.....	125
Grafik-5	Genişletilmiş Temel Faaliyet Alanlarına Göre Katılımcıların Görüşleri.....	125
Grafik-6	Suriyeli İdari Yetkililerin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	126
Grafik-7	ÖSO Temsilcilerinin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	128
Grafik-8	Türk Yetkililerin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	130
Grafik-9	ÖSO Mensupları ve Suriyeli İdari Yetkililerin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Analizi.....	132
Grafik-10	ÖSO Mensupları ve Türk Yetkililerin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Analizi	133
Grafik-11	Suriyeli İdari Yetkililer ve Türk Yetkililerin Görüşlerinin Faaliyet Alanlarına Göre Analizi.....	133

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf-1	Operasyon Sonrası Rakka şehir merkezinden bir görüntü	80
Fotoğraf-2	Atılan ve patlamayan bombaların bir kısmı DEAŞ tarafından tuzaklanarak kullanılmıştır.....	81
Fotoğraf-3	BBC'nin DEAŞ'lı Teröristlerle Varılan Anlaşmayı Belgelemek İçin Kullandığı Fotoğraflar.....	82
Fotoğraf-4	Azez Yerel Kolluk (Şurta) Müdürlüğü	103
Fotoğraf-5	Cerablus Yerel Kolluk (Şurta) Merkezi.....	104
Fotoğraf-6	Cerablus Hastanesi	117
Fotoğraf-7	Yeni Yapılan Çobanbey Hastanesinden Bir Görüntü	117
Fotoğraf-8	Yeni Yapılan El-Bab Hastanesinden Bir Görüntü	118
Fotoğraf-9	Cinderes'te Yol Yapımı	122

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BDK	: Barışı Destekleme ve Koruma
BM	: Birleşmiş Milletler
BMGK	: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi
DAESH	: <i>Al-Dawlah al-İslâmîyah fî al-‘Irâq wa-al-Shâm (DAEŞ/DEAŞ)</i>
DDR	: <i>Disarmament, Demobilization, Reintegration</i> (Silahsızlandırma, Terhis Etme, Yeniden Entegrasyon)
EYP	: El Yapımı Patlayıcı
FK	: Fırat Kalkanı
FKH	: Fırat Kalkanı Harekâtı
GSR	: Güvenlik Sektörü Reformu
GSYY	: Güvenlik Sektörünün Yeniden Yapılandırılması
HTS	: <i>Hayat Tahrir al-Sham</i>
IDDRS	: <i>Integrated DDR Standards</i>
İHA	: İnsansız Hava Aracı
İYKM	: İnsani Yardım ve Koordinasyon Merkezi
JDT	: Jandarma Danışma Timi
MİT	: Milli İstihbarat Teşkilâtı
MSU	: <i>Multinational Specialized Unit</i>
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
NATO	: <i>North Atlantic Treaty Organization</i> (Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü)
NEA	: <i>Bureau of Near Eastern Affairs</i>
NSPD	: <i>National Security Presidential Directive</i> (Ulusal Güvenlik Başkanlık Direktifi)

İstikrar ve Yeniden Yapılandırmada Türkiye Örneği

OIG	: <i>Office of Inspector General</i>
OYİ	: Olay Yeri İnceleme
PDT	: Polis Danışma Timi
PKK	: <i>Partiya Karkerên Kurdistanê</i> (Kürdistan İşçi Partisi)
PYD	: <i>Partiya Yekîtiya Demokrat</i> (Demokratik Birlik Partisi)
SDG	: Suriye Devrimci Güçleri
SMDK	: Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu
SMO	: Suriye Milli Ordusu
SPU	: <i>Stability Police Unit</i> (Polis İstikrar Birimleri)
SSTR	: <i>Stabilization, Security, Transition, Reconstruction</i> (İstikrar, Güvenlik, Dönüşüm, Yeniden Yapılandırma)
START	: <i>Syria Transition Assistance Response Team</i> (Suriye Dönüşüm Yardım Mukabele Timi)
STEYE	: Silahsızlandırma, Terhis Etme, Yeniden Entegrasyon
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
UCP	: <i>Uppsala Conflict Program</i> (Uppsala Çatışma Programı)
UNSCR	: <i>United Nations Security Council Resolution</i> (Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı)
USAID	: <i>United States Agency for International Development</i> (Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı)
USD	: ABD Doları
USIP	: <i>United States Institute of Peace</i> (Birleşik Devletler Barış Enstitüsü)
YÖS	: Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı
YPG	: <i>Yekîneyên Parastina Gel</i> (Halk Savunma Birlikleri)
YPJ	: <i>Yekîneyên Parastina Jin</i> (Kadın Koruma Birlikleri)
ZD	: Zeytin Dalı
ZDH	: Zeytin Dalı Harekâtı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
JANDARMA VE
SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
İncek Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Bulvarı
06805 Beytepe, Çankaya / ANKARA